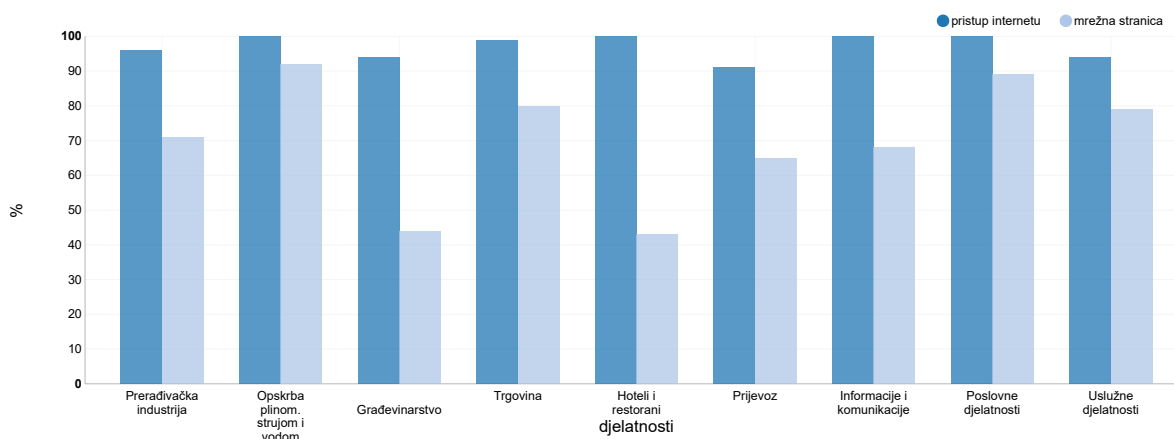

PRIMJENA INFORMACIJSKIH I KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA (IKT) U PODUZEĆIMA U 2022.

Tendencije

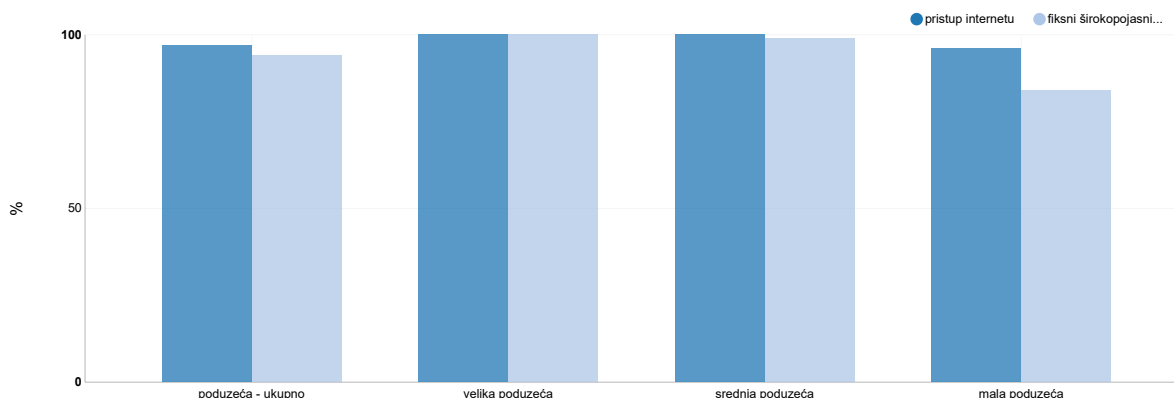
- Visok stupanj integracije IKT-a u poslovanju; 97% poduzeća upotrebljava računala s pristupom internetu, a 69% poduzeća ima vlastitu mrežnu stranicu.
- Prevladava upotreba širokopolasnog pristupa internetu; 94% poduzeća upotrebljava neki oblik fiksne širokopolasne veze.
- Internetska prodaja zauzima samo 17% ukupne prodaje roba i usluga.
- Uslugom računalnog oblaka na internetu koristi se 44% poduzeća.
- „Zeleni” IKT – 70% poduzeća poduzima mjere kako bi reducirali utrošak papira, dok ih 40% poduzima mjere kako bi reducirali potrošnju električne energije IKT opreme.

G-1. UPOTREBA IKT-a U PODUZEĆIMA PO DJELATNOSTIMA U 2022.

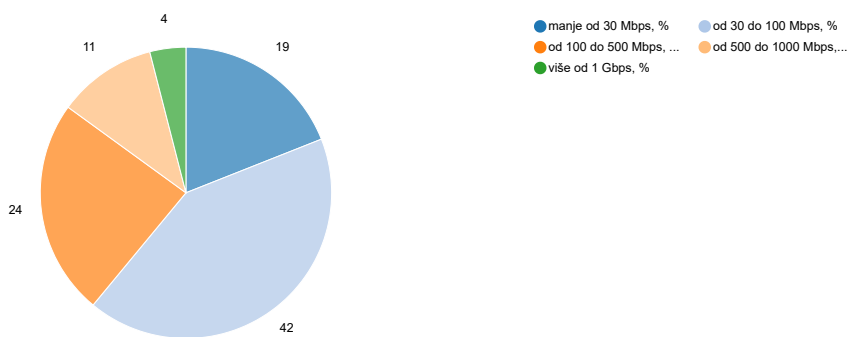
Upotreba informacijskih i komunikacijskih tehnologija osobito je važan dio suvremenog poslovanja. Istraživanje je pokazalo da 97% poduzeća upotrebljava računala s pristupom internetu u obavljanju svakodnevnih zadataka. Internet je postao nužan čimbenik učinkovitog poslovanja, stoga 69% poduzeća ima vlastitu mrežnu stranicu.

G-2. PRISTUP INTERNETU U PODUZEĆIMA I PO VELIČINI PODUZEĆA U 2022.

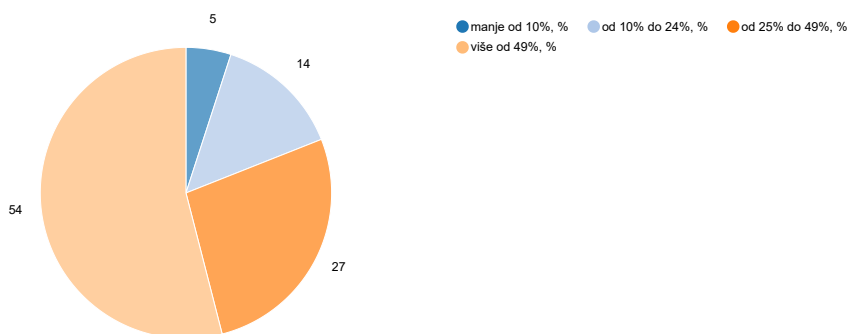
Internet i ostale mrežne tehnologije omogućuju povezivanje poslovnih jedinica unutar poduzeća i integraciju poslovnih procesa koji pridonose učinkovitijem poslovanju. Način i brzina prijenosa podataka omogućuju kvalitetnije poslovanje. Širokopolasni fiksni pristup (DSL, kabelski internet, zakupljeni vod) upotrebljava 94% poduzeća.

G-3. UGOVORENA BRZINA INTERNETSKJE VEZE U PODUZEĆIMA U 2022.

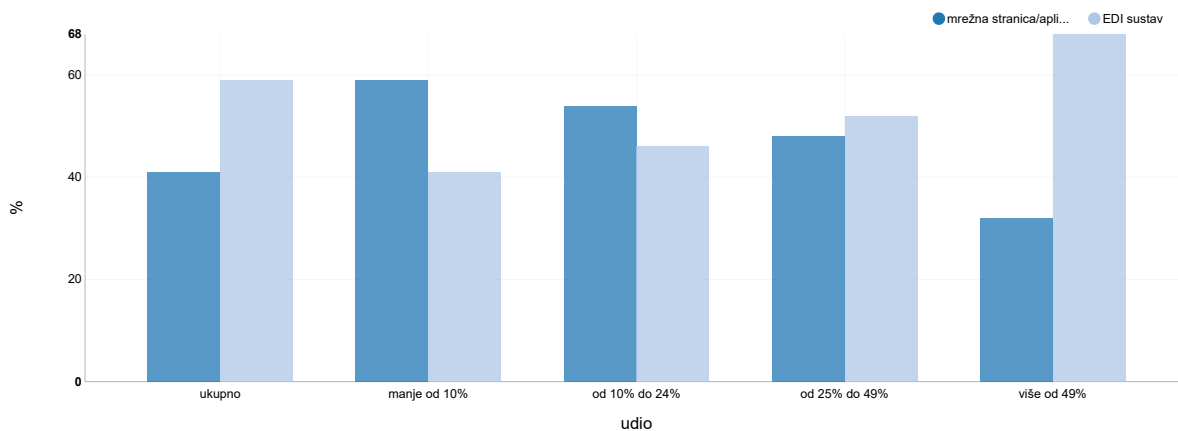

Internet je uveo promjene u načinu poslovanja omogućivši integriranost poslovnih procesa na višoj razini. Brzina internetske veze postaje jedan od važnijih čimbenika u poslovanju. Sve veća dostupnost širokopolasnog interneta potiče porast brzine prijenosa podataka. Brzinom prijenosa većom od 100 Mbps koristi se 39% poduzeća (porast od 10% u odnosu na prošlu godinu).

G-4. E-TRGOVINA - UDIO INTERNETSKJE PRODAJE U UKUPNOJ PRODAJI U 2021.

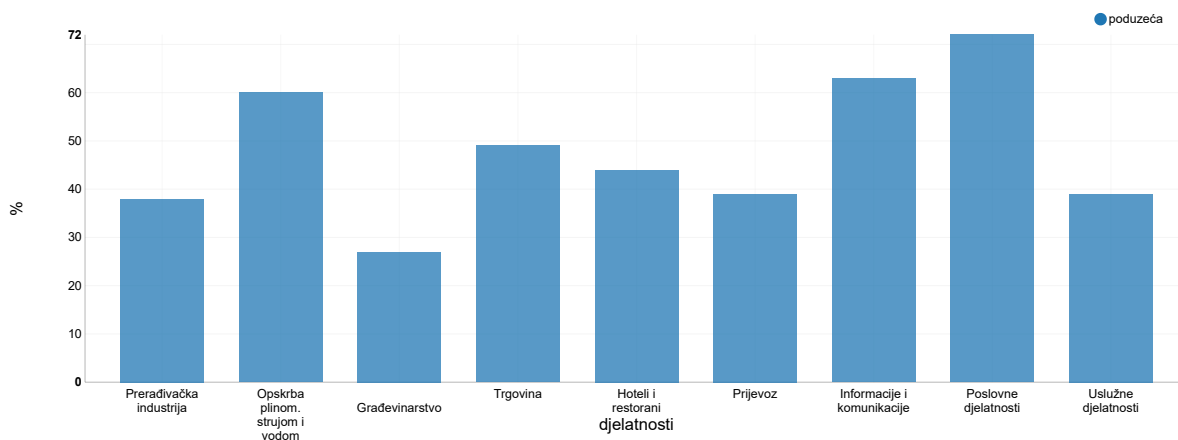

E-TRGOVINA - INTERNETSKJA PRODAJA PREMA NAČINU PRODAJE U 2021.

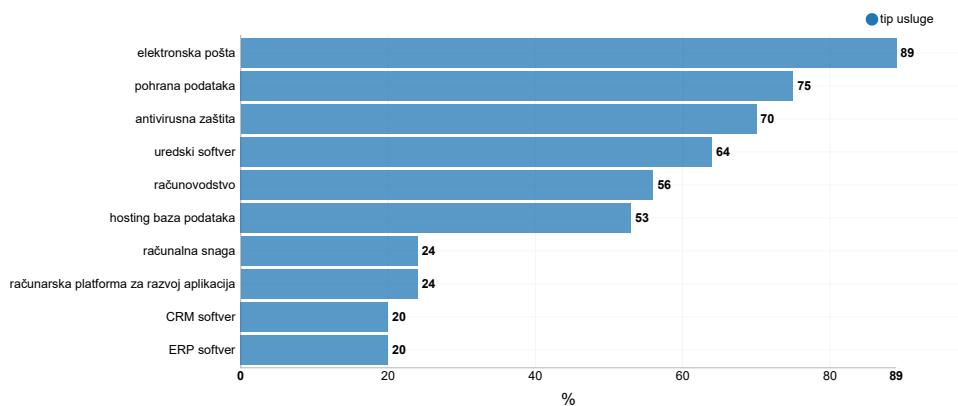
Integracija poslovnih procesa i komunikacija među poslovnim subjektima putem interneta omogućuje učinkovitiju ponudu dobara i usluga te njihovu kupnju i prodaju na tržištu. Opseg e-trgovine u odnosu na konvencionalnu trgovinu još je prilično nizak; samo se oko 17% prometa ostvaruje putem interneta.

G-5. UPOTREBA RESURSA NA INTERNETU PUTEM USKUGA RAČUNALNOG OBLAKA U 2022.

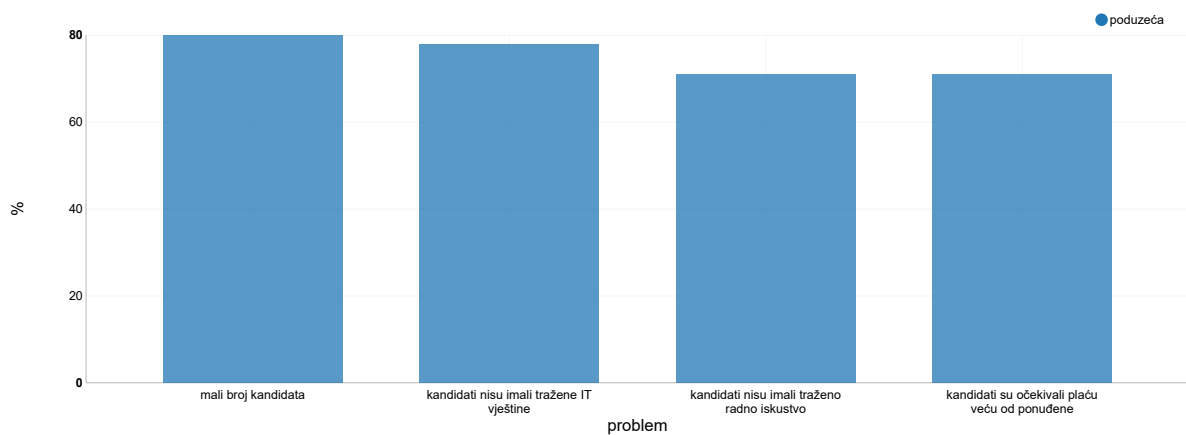
Upotreba računalnih resursa putem usluga računalnog oblaka se razvija u Republici Hrvatskoj; njome se koristi 44% poduzeća (porast od 5% u odnosu na prošlu godinu). Struktura zastupljenosti prema veličini poduzeća ravnomjerna je. Podjednako se njime koriste mala, srednja i velika poduzeća, a iz grafikona je vidljivo da upotreba dominira u sektorima poslovnih djelatnosti, informacijama i komunikacijama te u opskrbi el. energijom, plinom i vodom.

G-6. UPOTREBA RAČUNALNOG OBLAKA PREMA TIPU USLUGE U 2022.

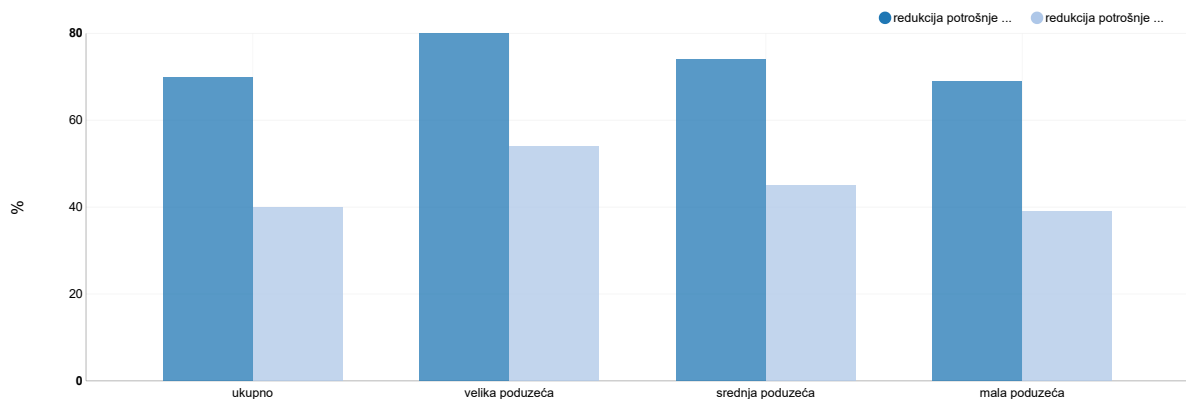
Podjela prema tipu usluge pokazuje da se poduzeća najčešće koriste računalnim oblakom za procesiranje elektroničke pošte, a nešto su manje zastupljene usluge pohrane podataka, antivirusne zaštite, upotreba uredskog i računovodstvenog softvera te hosting baza podataka.

G-7. ZAPOSŁJAVANJE INFORMATIČKIH STRUČNJAKA U PODUZEĆIMA U 2021.

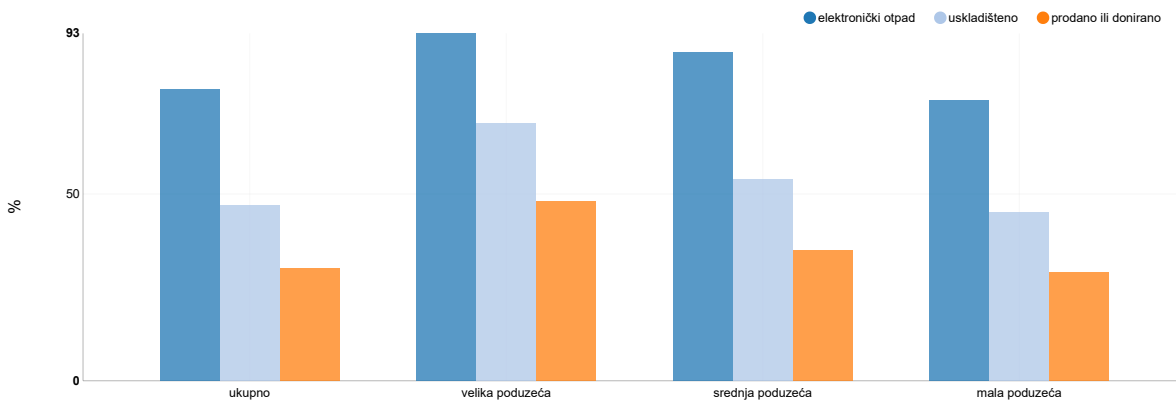
Ispitali smo i imaju li poduzeća zaposlene informatičke stručnjake. Informatički stručnjaci jesu osoblje čiji je osnovni posao dizajn, održavanje, razvoj, upravljanje i podrška informatičkim sustavima u poduzeću. Da imaju zaposlene informatičke stručnjake, izjavilo je 17% poduzeća. Pri tome je 7% poduzeća pokušalo zaposliti nove informatičke stručnjake prošle godine, ali je čak 75% njih imalo problema pri zapošljavanju (porast od 9% u odnosu na prošlu godinu). Najčešći su problemi bili mali broj prijavljenih kandidata i nedostatak traženih informatičkih vještina kandidata.

G-8. „ZELENI“ IKT - PRIMJENA MJERA REDUKCIJE POTROŠNJE RESURSA U 2022.

Po prvi puta smo ispitali primjenjuju li poduzeća aktivne mjere kako bi reducirali potrošnju papira i potrošnju električne energije IKT opreme. Iz grafikona je uočljivo kako 70% poduzeća brine o utrošku papira, dok ih samo 40% poduzima mjere da smanje potrošnju električne energije instalirane IKT opreme. U distribuciji prema veličini poduzeća vidimo da provođenje mjera redukcije opada proporcionalno veličini poduzeća.

G-9. „ZELENI“ IKT – ZBRINJAVANJE IKT OPREME KOJA SE VIŠE NE KORISTI U 2022.

Pitali smo poduzeća kako postupaju sa IKT opremom koja se više ne koristi, tj. na koji način zbrinjavaju takvu opremu. Iz grafikona vidimo da 78% poduzeća odlaže takvu opremu na odlagališta elektroničkog otpada, kod 47% poduzeća oprema ostaje uskladištena u poduzeću (npr. kao repozitorij rezervnih dijelova) dok 30% poduzeća prodaje ili donira opremu koja se više ne koristi. U distribuciji prema veličini poduzeća vidimo da udjeli pojedinih kategorija opadaju proporcionalno veličini poduzeća.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Svrha statističkog istraživanja

Podaci prikazani u ovom Priopćenju jesu procjene dobivene iz istraživanja IKT-POD. To je godišnje istraživanje o primjeni informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) i daje informacije o upotrebi računala, interneta, elektroničkog poslovanja i ostalih oblika IKT-a u poduzećima. Podaci su važan izvor za provođenje politike u području informacijskog društva u Republici Hrvatskoj i EU.

Pravna osnova

Istraživanje IKT-POD provedeno je 2022. prema Eurostatovim smjernicama, a provodi se na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.). Istraživanja su provedena u svim državama EU-a. Dakle, podaci su međunarodno usporedivi. Međunarodni podaci dostupni su na mrežnim stranicama na sljedećoj internetskoj adresi: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Digital_economy_and_society.

Koncepti i definicije koji se primjenjuju u istraživanju usklađeni su s EU-ovom Metodologijom za statistiku o Informacijskom društvu, 2022., a posebno s temeljnom Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 2019/2152 o europskim poslovnim statistikama.

Promatrane jedinice

Promatrane jedinice jesu poduzeća registrirana na teritoriju Republike Hrvatske te obavljaju navedene djelatnosti prema klasifikaciji NACE:

Područje C – Prerađivačka industrija

Područja D, E – Opskrba električnom energijom, plinom i vodom

Područje F – Građevinarstvo

Područje G – Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla

Područje H – Prijevoz i skladištenje

Područje I – Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

Područje J – Informacije i komunikacije

Područje L – Poslovanje nekretninama

Područje M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti

Područje N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti

Područje S – Ostale uslužne djelatnosti (skupina 95.1)

Poduzeća su klasificirana i prema broju zaposlenih osoba:

- mala poduzeća (10 – 49 zaposlenih osoba)

- srednje velika poduzeća (50 – 249 zaposlenih osoba)

- velika poduzeća (250 ili više zaposlenih osoba).

Okvir i veličina uzorka

Osnova za okvir uzorka jest Statistički poslovni registar Državnog zavoda za statistiku. Veličina uzorka sastoji se od 4 499 poduzeća.

Metoda prikupljanja podataka

Podaci su prikupljeni putem interneta upotrebom mrežnog (online) upitnika. Referentno razdoblje za glavne varijable bilo je drugo tromjesečje 2022. Referentno razdoblje za pitanja o internetskoj prodaji bila je 2021.

Stupanj odaziva

Iz ukupne populacije poduzeća (12 549) u uzorak je odabrano 4 499 jedinica. Od ukupnog uzorka, 4 388 jedinica bilo je prihvatljivo, a u istraživanju je sudjelovalo 2 641 poduzeće. To znači da je stupanj odaziva bio 61%, a stupanj prihvatljivosti 98%. Stupanj neodaziva bio je 39%.

Ponderacija

RIM weighting metoda (iterative proportional fitting – IPF) primijenjena je za projiciranje na ukupnu populaciju. Ekstrapolacijski ponder izračunan je za svakog sudionika istraživanja. Metoda izračuna obuhvatila je kategoriju djelatnosti NACE-a, broj zaposlenih i ukupan promet poduzeća.

Izvor informacija za ove varijable bio je Statistički poslovni registar Državnog zavoda za statistiku. Izračunani ponderi omogućili su računanje podataka za cjelokupnu populaciju poduzeća.

Objavlivanje

Ukupni podaci objavljeni su za poduzeća s deset ili više zaposlenih osoba. Eurostat objavljuje podatke država EU-a za poduzeća s deset ili više zaposlenih osoba. Time je omogućena međusobna usporedivost podataka između Republike Hrvatske i ostalih država EU-a.

Definicije i objašnjenja

Broadband su širokopojasne tehnologije ili veze koje omogućuju brz prijenos podataka, osobito filmova, igara i videokonferencija putem internetske mreže (npr. DSL, kabelska veza, optička veza, najamljeni vod, mobilni internet).

IKT (informacijske i komunikacijske tehnologije) jesu softver i hardver upotrijebljeni za komuniciranje podacima (npr. računalo, telefaks, internet, fiksni mobilni telefon).

E-trgovina su transakcije koje se provode preko mreža računala baziranih na internetskom protokolu te preko ostalih računalnih mreža. Zaprimanje narudžbi dobara i usluga ostvaruje se putem navedenih mreža, ali samo plaćanje i konačna isporuka dobara i usluga mogu biti provedeni mrežno (online) ili izvanmrežno (offline). Narudžbe zaprimljene telefonom, telefaksom ili ručno pisanim elektroničkim porukama ne smatraju se e-trgovinom.

EDI (Electronic Data Interchange) upotrebljava se za elektroničku razmjenu podataka, dokumenata i transakcija unutar poduzeća te između poduzeća. Razmjena podataka provodi se automatski između računalnih sustava partnera. Upotrebljavaju se standardni i kriptirani oblici.

Internet se odnosi na mrežu temeljenu na ovim internetskim protokolima: www, ekstranet putem interneta, EDI putem interneta, internet-ready mobilni telefoni.

Računalni oblak jest tehnologija koja omogućuje pohranu i razmjenu podataka putem interneta. Podaci su pohranjeni na poslužiteljima pružatelja usluge koji ujedno pruža uslugu povezivanja, pohrane i razmjene podataka.

Internetska stranica jest mjesto na World Wide Webu identificirano internetskom adresom. Skupina internetskih datoteka o određenom subjektu uključuje početnu datoteku koja se naziva početna stranica. Informacije su kodirane posebnim jezicima (HyperText Mark-up Language (HTML), XML, Java) koji su čitljivi preko internetskih pretraživača kao što su Google Chrome, Mozilla Firefox, Opera ili Microsoft's Internet Explorer.

"Zeleni" IKT ima za cilj postići ekonomsku održivost i poboljšati način na koji se koriste računalni uređaji. Prakse uključuju razvoj ekološki održivih proizvodnih praksi, energetske učinkovita računala i poboljšane postupke odlaganja i recikliranja. Navedene prakse podrazumijevaju:

- svođenje potrošnje električne energije računala i njihovih perifernih uređaja na najmanju moguću mjeru i njihovo korištenje na ekološki prihvatljiv način
- prenamjenu postojeće opreme ili odgovarajuće zbrinjavanje ili recikliranje neželjene elektroničke opreme
- projektiranje energetski učinkovitih računala, poslužitelja, printera, projektoru i drugih digitalnih uređaja
- smanjenje otpada tijekom proizvodnje računala i drugih podsustava kako bi se smanjio utjecaj ovih aktivnosti na okoliš.

Kratice

CRM	softver za upravljanje odnosima s klijentima
DSL	digitalna pretplatnička linija
ERP	softver za planiranje resursa u poduzećima
EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
EZ	Europska zajednica
Gbps	gigabit u sekundi
IT	informacijske tehnologije
Mbps	megabit u sekundi
NACE	Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Europskoj uniji
NN	Narodne novine

U ovom Priopćenju objavljuju se podaci istraživanja koje je provedeno uz financijsku pomoć Europske unije. Za njegov sadržaj odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te ni u kojem slučaju ne izražava stav Europske unije.

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Dubravka Rogić-Hadžalić, načelnica Sektora demografskih i društvenih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredio:

Hrvoje Markuš

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata publikacija

Telefon: (+385 1) 48 06 115

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr